

## Protokół

### I posiedzenie Podkomitetu ds. rozwoju partnerstwa na lata 2021-2027

Data spotkania: 26 czerwca 2023 r.

Miejsce spotkania: MFiPR - Sala im. G. Gęsickej A

Forma spotkania: stacjonarna

#### 1. Otwarcie posiedzenia

Posiedzenie otworzyła Pani Renata Calak – dyrektor Departamentu Strategii Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej. Pani Dyrektor przywitała zgromadzonych członków podkomitetu, przedstawiła ogólne informacje o podkomitecie oraz agendę spotkania.

#### 2. Prezentacja nt. regulaminu pracy podkomitetu

Prezentację przedstawiła Pani Agnieszka Kapciak – zastępca dyrektora Departamentu Strategii w Ministerstwie Funduszy i Polityki Regionalnej. Podczas prezentacji omówiono proces przygotowania oraz konsultowania projektu regulaminu pracy podkomitetu.

Ponadto, podczas prezentacji przedstawiono dwa główne tematy, które powinny być przedmiotem dyskusji:

- możliwość wyłaniania przewodniczącego podkomitetu spośród przedstawicieli strony samorządowej oraz skrócenie kadencji przewodniczącego do 1 roku;
- rozszerzenie zakresu działania podkomitetu o monitorowanie przestrzegania zasad horyzontalnych, Karty Praw Podstawowych (KPP), Konwencji Narodów Zjednoczonych o prawach osób niepełnosprawnych (KPON) oraz zasady „nie czynić poważnych szkód” (do not significant harm - DNSH).

## **Dyskusja po prezentacji**

Jako pierwszy głos zabrał Pan Zygmunt Mierzejewski, reprezentujący Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych, który przypomniał, że na poprzednich posiedzeniach podkomitetu ds. rozwoju partnerstwa dla perspektywy 2014-2020 oraz jego prezydium odbywały się dyskusje dotyczące propozycji rozszerzenia obszaru tematycznego podkomitetu o pozostałe zasady horyzontalne. Wnioskiem z tych rozmów było przeprowadzenie dyskusji na forum podkomitetu na lata 2021-2027 i zadecydowanie o wnioskowaniu do ministra o rozszerzenie zakresu działań podkomitetu lub skierowaniu do ministra wniosku o powołanie nowego podkomitetu. Ponadto, Pan Zygmunt Mierzejewski poprosił o przekazanie listy członków podkomitetu z adresami mailowymi oraz prezentacji z posiedzenia.

Następnie głos zabrał Pan Rafał Dymek, reprezentujący Polską Fundację im. Roberta Schumana. Reprezentant społeczeństwa obywatelskiego poprosił o wyjaśnienie intencji zmiany zapisu, dotyczącego przewodniczącego podkomitetu ponieważ jego zdaniem obecne brzmienie zdaje się umożliwiać także administracji centralnej przewodniczenie gremium. Dalsza część wypowiedzi dotyczyła rozszerzenia działania podkomitetu na pozostałe zasady horyzontalne. Pan Rafał Dymek, jako autor uwagi, przyjął wyjaśnienia i przedstawił swoje stanowisko, zgodnie z którym to podkomitet ds. rozwoju partnerstwa powinien objąć swoim zakresem także inne zasady horyzontalne.

Kolejnym głosem w dyskusji była wypowiedź Pani Ewy Kulik-Bielińskiej, reprezentującej Fundację im. Stefana Batorego. Reprezentantka społeczeństwa obywatelskiego odniosła się do sposobu i czasu sprawowania przewodnictwa w podkomitecie. Pani Ewa Kulik-Bielińska odniosła się także do propozycji zakresu działania gremium i przypomniała, że na I posiedzeniu Komitetu ds. Umowy Partnerstwa 21-27 rozszerzenie tematyki podejmowanej przez podkomitet spotkało się z pozytywną reakcją ze strony ministerstwa. Podkomitet ds. rozwoju partnerstwa mógłby zająć się tą tematyką powołując grupy robocze, ponieważ powołanie osobnego podkomitetu byłoby nieefektywne i nieskuteczne ze względu na mnogość gremiów, w których partnerzy muszą zapewnić reprezentację.

Następnie głos zabrał Pan Sławomir Wittkowicz, reprezentujący Forum Związków Zawodowych. W swojej wypowiedzi podkreślił, że kwestia przewodnictwa w podkomitecie jest jednoznacznie rozstrzygnięta w regulaminie. Przedstawiciel partnerów społecznych podkreślił, że objęcie podkomitetu tematyką pozostałych zasad horyzontalnych wykracza poza zadania podkomitetu i istnieje obawa, że inne zadania przysłonią główny cel działalności gremium, czyli realizację i monitorowanie zasady partnerstwa.

Pani Renata Calak odniosła się do poruszonych kwestii. Przypomniała, że priorytetem dzisiejszego posiedzenia jest przyjęcie regulaminu. W przypadku rozszerzenia obszaru tematycznego podkomitetu kwestia pozostaje otwarta. Pani dyrektor zadeklarowała, że lista mailingowa i prezentacje zostaną udostępnione.

Głos zabrała także Pani Jolanta Świątkowska, reprezentująca Komisję Europejską (DG REGIO). Podkreśliła, że przestrzeganie zasady partnerstwa jest bardzo ważne, szczególnie w kontekście funduszy polityki spójności. W odróżnieniu od KPO ta zasada jest opisana w rozporządzeniach, ponieważ według KE przestrzeganie tej zasady podnosi efektywność wdrażania funduszy. Przedstawicielka KE podkreśliła, że przestrzeganie zasady partnerstwa jest szczególnie ważne w komitetach monitorujących, ponieważ gremia te przyjmują kryteria wyboru projektów.

### **3. Głosowanie**

Pani Renata Calak poinformowała o głosowaniu nad uchwałą nr 1 w sprawie przyjęcia regulaminu pracy Podkomitetu ds. rozwoju partnerstwa na lata 2021-2027.

Uchwała została przyjęta jednomyślnie. W głosowaniu wzięło udział 33 członków podkomitetu.

### **4. Prezentacja nt. wyników prac grupy roboczej działającej przy KM FERS**

Kolejny punkt agendy stanowiła prezentacja Pani Anny Mickiewicz – zastępcy dyrektora Departamentu Europejskiego Funduszu Społecznego Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej dotycząca informacji nt. dotychczasowych wyników prac Grupy roboczej ds. pracy nad regulaminem Komitetu Monitorującego programu FERS.

#### **Dyskusja po prezentacji**

Pani Renata Calak otworzyła dyskusję po prezentacji i przypomniała, że rozwiązania wypracowane przez grupę będą miały zastosowanie do dwóch programów krajowych - FERS i FENG.

Następnie wypowiedział się Pan Rafał Dymek, który podziękował za wysiłek włożony w opracowanie zaprezentowanych rozwiązań. Zwrócił uwagę, że stawka na szkolenia i spotkania jest nieadekwatna, ponieważ różne grupy partnerów mają różne zasoby/możliwości w uczestniczeniu w spotkaniach/szkoleniach. Zaproponował stworzenie dwóch pakietów, które partnerzy wybieraliby w zależności od potrzeb. Zaapelował o większą elastyczność w procesie przyznawania środków.

Pan Zygmunt Mierzejewski przypomniał, że w niedługim czasie odbędzie się spotkanie grupy i zaapelował o nieprzeprowadzanie szczegółowej dyskusji na podkomitecie.

Pan Przemysław Żydok, reprezentujący Polskie Forum Osób z Niepełnosprawnościami, zapytał co stanie się w przypadku przygotowania przez organizację czterech spotkań konsultacyjnych (wyjaśnienie: w prezentacji zawarto informację o konieczności przygotowania pięciu spotkań). Czy w tej sytuacji środki nie zostaną wypłacone?

Pani Anna Mickiewicz potwierdziła, że aby stawka została wypłacona wszystkie jej elementy muszą być zrealizowane. Z dotychczas przeprowadzonych dyskusji z partnerami wynika, że przeprowadzenie pięciu spotkań to minimum. W przygotowaniu stawki zastosowano elastyczne podejście – tj. instytucja zarządzająca nie wnika ile ze stawki zostanie przeznaczone na poszczególne elementy (tj. koszt szkolenia czy koszt spotkania). Przyjęto założenie, że szkolenie może mieć inną formę, np. konferencyjną. Jeśli zaproponowane stawki byłyby dodatkowo dzielone to sytuacja byłaby jeszcze bardziej skomplikowana. Z kolei zaprezentowana forma umożliwia przesuwanie środków.

Pani Ewa Kulik-Bielińska zapytała czy rozwiązanie opracowane dla FERS i FENG będzie można zastosować także w innych programach i czy jest przestrzeń do przedstawienia modelu także dla programów regionalnych.

Pani Justyna Ochędzan, reprezentująca Wspólnotę Roboczą Związków Organizacji Socjalnych, przypomniała, że już w poprzednim podkomitecie dyskutowano o kwestii ryczałtu finansowanego z pomocy technicznej. Ponadto reprezentantka strony partnerów postulowała uspoźnienie dyskusji dotyczącej opracowania ryczałtu – najlepszym gremium do dyskusowania na ten temat byłby podkomitet ds. rozwoju partnerstwa.

Pan Waldemar Weihs, reprezentujący Wspólnotę Roboczą Związków Organizacji Socjalnych, zauważył, że w wyliczeniach związanych z transportem pod uwagę wzięto ceny biletów w pociągach TLK i kolei regionalnych, a często członkowie komitetów dojeżdżający z różnych rejonów Polski muszą korzystać z oferty np. pendolino, której stawki odbiegają od średniej wyliczonej w ryczałcie. Warto podkreślić jest również to, że osoby dojeżdżające z bardziej odległych części kraju np. Wałbrzycha i Szczecina ponoszą inne koszty niż osoby dojeżdżające z miast usytuowanych bliżej np. Łodzi czy Lublina.

Pani Patrycja Kosińska, reprezentująca Konfederację Lewiatan, zapytała w jaki sposób resort planuje rozwiązać kwestię ryczałtu w innych komitetach. Zwróciła się także z prośbą o zaplanowanie spotkania grupy FERS w terminie do 10 lipca lub pod koniec sierpnia ze względu na okres wakacyjny.

Pan Rafał Pietrucień, reprezentujący Instytucje Zarządzające programem regionalnym Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza, zaapelował o ujednoczenie podejścia do ryczałtów, ponieważ na poziomie kraju mamy do czynienia z ponad dwudziestoma instytucjami zarządzającymi. Jeśli każda z

nich wprowadzi swoje regulacje, doprowadzi to do zróżnicowania partnerów, co nie jest podejściem partnerskim.

Pan Zygmunt Mierzejewski stwierdził, że partnerzy w regionach są informowani przez instytucje zarządzające, że czekają one na rozwiązania ryczałtowe w programach krajowych i nie podejmują samodzielnych działań w tym zakresie.

Pani Anna Mickiewicz podsumowała najważniejsze zagadnienia, które pojawiły się w dyskusji. W ramach grupy została wykonana bardzo duża praca, która nadal będzie kontynuowana. Produkt finalny zostanie udostępniony i będzie mógł być swego rodzaju wyznacznikiem dla innych instytucji. Jednakże należy pamiętać, że stawki wypracowane dla FERS nie będą dostosowane do specyfiki innych programów. Wyjaśniła też różnice pomiędzy stawką a rzeczywistymi wydatkami – przy rzeczywistych wydatkach kwota poniesiona przez instytucję zarządzającą jest mniejsza niż w przypadku stawki ryczałtowej. Jednak to właśnie stawka daje większą elastyczność stronie partnerów i zmniejszenie biurokracji. Dyskusja na ten temat będzie kontynuowana na najbliższym posiedzeniu grupy.

Pani Ewa Kulik-Bielińska, zasugerowała aby podkomitet na bazie tego co zostanie wypracowane w ramach KM FERS zaproponował metodykę bądź ramy dla innych instytucji zarządzających.

Pani Justyna Ochędzan zapytała czy istnieje możliwość, aby członkowie podkomitetu otrzymali zaproszenie na spotkanie grupy. W opinii Pani Justyny Ochędzan, takie rozwiązanie usójni wypracowywane podejście, ponieważ w skład poszczególnych podkomitetów i komitetów wchodzi podobne grono reprezentantów.

Pan Grzegorz Żmuda, zastępca dyrektora Departamentu Koordynacji Wdrażania Funduszy Unii Europejskiej, zgodził się z wypowiedziami strony partnerów, że podkomitet może wypracować pewne rozwiązania co do podejścia do ryczałtów. Jednak podkomitet nie może wypracować metodyki za instytucję zarządzającą. Każda instytucja zarządzająca ma obowiązek wypracować metodykę samodzielnie i przedstawić ją (w zależności od programu i funduszu) do opinii instytucji koordynującej i do zatwierdzenia przez instytucję audytową. W tym kontekście dziwi podejście regionów, które czekają na gotowe rozwiązania wypracowane przez MFIPR.

Pani Renata Calak ustosunkowała się do dyskusji. Podkreśliła, że trzeba docenić działania IZ FERS i IZ FENG, które zajęły się tym niełatwym tematem i wypracowują kompromis. Rolą IZ regionalnych jest także podjęcie działań i wypracowanie własnych propozycji. Pani dyrektor potwierdziła, że temat ten powróci na forum podkomitetu pod przewodnictwem nowego przewodniczącego.

## 5. Prezydium i funkcjonowanie sekretariatu

Kolejny punkt agendy stanowiła dyskusja w zakresie funkcjonowania sekretariatu Podkomitetu ds. rozwoju partnerstwa 21-27 i wyboru przewodniczącego gremium. Pani dyrektor Agnieszka Kapciak omówiła zapisy z regulaminu pracy podkomitetu dotyczące funkcjonowania prezydium i działanie sekretariatu.

Podczas posiedzenia prezydium podkomitetu w składzie:

- Pani Ewa Kulik-Bielińska (Fundacji im. Stefana Batorego) – reprezentująca społeczeństwo obywatelskie;
- Pani Renata Calak (Dyrektor Departamentu Strategii w MFiPR) – reprezentująca stronę administracji rządowej;
- Pan Zygmunt Mierzejewski, (Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych) – reprezentujący partnerów społecznych;
- Pan Maciej Kania (Dyrektor Departamentu Kontroli i Odwołań – Urząd Marszałkowski Województwa Łódzkiego) – reprezentujący stronę samorządową;

zdecydowało o wyborze Pani Ewy Kulik-Bielińskiej na przewodniczącą podkomitetu ds. rozwoju partnerstwa na lata 2021-2027.

Następnie, Pani Agnieszka Kapciak omówiła kwestię funkcjonowania sekretariatu podkomitetu. MFiPR podtrzymuje propozycję dotyczącą funkcjonowania sekretariatu podkomitetu poza strukturą resortu. Pani dyrektor podkreśliła, że optymalne jest, aby sekretariat funkcjonował w ramach tej instytucji, którą wskaże przewodniczący podkomitetu. Za takim rozwiązaniem przemawia fakt, że sekretariat w dużej mierze realizuje zadania zlecone przez przewodniczącego. Działania sekretariatu mogą zostać sfinansowane z programu Pomoc Techniczna dla Funduszy Europejskich na lata 2021-2027 w ramach dotacji celowej. Wszelkie szczegóły techniczne zostaną ustalone z organizacją, która podejmie się prowadzenia sekretariatu.

Pani Ewa Kulik-Bielińska przypomniała, że pomysł przeniesienia sekretariatu padł już w perspektywie finansowej na lata 14-20 na posiedzeniu prezydium. Ponadto poinformowała, że grono partnerów społeczeństwa obywatelskiego jest gotowe podjąć się prowadzenia sekretariatu w pierwszym roku. Gotowość realizacji tego zadania wyraziła Ogólnopolska Federacja Organizacji Pozarządowych (OFOP).

Pan Sławomir Wittkowicz zapytał o zasady funkcjonowania sekretariatu w przypadku gdy instytucja sprawująca przewodnictwo w podkomitecie nie będzie zainteresowana jego prowadzeniem. Poprosił

tez o przekazanie szacunkowych wyliczeń dotyczących kosztów funkcjonowania sekretariatu poza MFiPR, gdy dokument będzie gotowy.

Pani Agnieszka Kapciak odpowiedziała, że kwestie organizacji i modelu działania sekretariatu są do uzgodnienia. Pani dyrektor podkreśliła, że rotacyjne przechodzenie obowiązków związanych z prowadzeniem sekretariatu do kolejnych instytucji ma również złe strony np. konieczność przekazywania dokumentacji.

Pani Ewa Kulik-Bielińska przyznała, że pierwszy rok będzie rokiem próbnym dla prowadzenia sekretariatu i pokaże czy dalsze prowadzenie sekretariatu poza MFiPR będzie zasadne.

Pani Karolina Dreszer-Smalec, reprezentująca Ogólnopolską Federację Organizacji Pozarządowych (OFOP) zadeklarowała gotowość OFOP do prowadzenia sekretariatu i podkreśliła otwartość organizacji na rozmowy z MFiPR w tym temacie.

## **6. Sprawy różne**

Podczas dyskusji nt. spraw różnych, członkowie podkomitetu przedstawili następujące wypowiedzi:

Pan Rafał Dymek poprosił o ponowne przedyskutowanie kwestii związanych z rozszerzeniem działalności podkomitetu o monitorowanie pozostałych zasad horyzontalnych.

Pani Karolina Dreszer-Smalec przedstawiła problem związany z pomocą techniczną z jakim mierzą się małe województwa (tj. mała kwota na programy a tym samym pomoc techniczną i problem z jej korzystaniem przez partnerów, np. w woj. kujawsko-pomorskim, woj. lubuskim, woj. opolskim). Zapowiedziała także przekazanie w tej sprawie pisma do przewodniczącej podkomitetu.

Pan Rafał Pietrucień przyznał, że budżet tego regionu nie należy do małych i nie ma wiedzy o wnioskach/skargach w zakresie wykorzystania pomocy technicznej przez wspomniane województwa.

Pani Małgorzata Mizera-Wołowicz, zastępca dyrektora departamentu instytucji zarządzającej w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Lubuskiego przyłączyła się do głosu przedmówcy, prosząc o dodatkowe informacje w tym zakresie.

Pani Justyna Ochędzan poruszyła kwestię budowania potencjału partnerów. Wyraziła opinię, że podkomitet powinien zająć się wypracowaniem propozycji, które instytucje zarządzające mogłyby potencjalnie przyjąć. Organizacje sygnalizują, że chciałyby wypracować wspólne podejście z instytucjami zarządzającymi .

Pan Zygmunt Mierzejewski stwierdził, że budżety pomocy technicznej są za małe i niepokój budzi sposób ich podziału dla partnerów społecznych i organizacji pozarządowych w niektórych

województwach, w związku z czym należy przyrzeć się realizacji zasady partnerstwa. Przedstawiciel partnerów społecznych zwrócił uwagę, że strategie komunikacji przyjmowane w poszczególnych regionach są bardzo zróżnicowane. W niektórych z nich nie ma informacji o organizacjach spoza administracji. Kolejną sprawą w kontekście zasady partnerstwa jest brak informacji o zmianach w składzie KM programu Fundusze Europejskie dla Rybactwa.

Pan Sławomir Wittkowicz zaznaczył, że w MFiPR powinno przedstawić alokację środków przeznaczoną na wzmocnienie potencjału partnerów społecznych i społeczeństwa obywatelskiego w poszczególnych województwach.

Pani Agnieszka Kapciak odpowiedziała, że MFiPR dysponuje tymi informacjami. Przypomniała także, że wynikają one z programów, a samo zestawienie zostało przesłane członkom podkomitetu dla perspektywy 2014-2020. Pan Zygmunt Mierzejewski i Pani Ewa Kulik-Bielińska poprosili o aktualizację i przesłanie materiału do członków podkomitetu 2021-2027.

Pan Piotr Frączak, reprezentujący Ogólnopolską Federację Organizacji Pozarządowych zapytał czy podkomitet będzie zbierał dobre i złe przykłady realizacji zasady partnerstwa w ramach poszczególnych programów.

Pani Ewa Kulik-Bielińska poparła propozycję omawiania i przedstawiania na stronie internetowej podkomitetu informacji nt. dobrych i złych praktyk związanych z przestrzeganiem zasady partnerstwa. Ponadto, przedstawiła jedno z głównych zadań przed którym stoi podkomitet w tym roku tj. przygotowanie rekomendacji dot. ewaluacji realizacji zasady partnerstwa. Odnosząc się do kwestii rozszerzenia zadań podkomitetu o zasady horyzontalne dodała, że dyskusja na ten temat powinna odbyć się w gronie poszczególnych partnerów (ze względu na różnicę zdań między nimi). Dopiero później dyskusja powinna zostać przeniesiona na forum podkomitetu aby osiągnąć konsensus lub przegłosować określone rozwiązanie.

Pan Przemysław Żydok stwierdził, że zasady horyzontalne (KPP, DNSH, KPON) wymagają szczegółowych regulacji, ponieważ w wytycznych są regulowane w sposób bardzo ramowy. Zaproponował aby sprawami horyzontalnymi zajmował się podkomitet lub grupy zadaniowe/robotocze do poszczególnych zasad powołane w ramach podkomitetu. Następnie wynik prac w ramach podkomitetu lub grup mógłby być podstawą do opracowania odpowiednich wytycznych. Przypomniał także, że Pani Minister Małgorzata Jarosińska-Jedynak na I posiedzeniu KUP 21-27 wyraziła otwartość na włączenia monitorowania pozostałych zasad horyzontalnych do zadań Podkomitetu ds. rozwoju partnerstwa.



Pani Justyna Nakielska, reprezentująca Kampanię Przeciw Homofobii powiedziała, że temat realizacji zasad horyzontalnych, w szczególności stosowania KPP wymaga zaadresowania na poziomie horyzontalnym/ogólnokrajowym. Jest to istotne, zwłaszcza, że w programach regionalnych zaczęły się już nabory. Dodała, że deklaratywne przestrzeganie KPP grozi brakiem kwalifikowalności wydatków.

Pan Piotr Frączak wyraził zrozumienie dla niemożności rozszerzenia zadań podkomitetu na obecnym etapie. Jednak podkreślił, że już teraz można zacząć tworzyć grupy robocze zajmujące się poszczególnymi zasadami.

Pani Ewa Kulik-Bielińska stwierdziła, że należy określić w jaki sposób miałyby pracować grupa dot. zasad horyzontalnych – czy jej praca miałyby zakończyć się wraz z przygotowaniem dokumentu tj. wytyczne czy jej zadaniem byłoby także bieżące monitorowanie realizacji tych zasad – wówczas jej działanie trwałoby przez cały okres programowania

Pan Maciej Kania podkreślił, że kwestia realizacji zasad horyzontalnych jest bardzo trudnym tematem dla wszystkich interesariuszy – obecnie nad ich operacjonalizacją pracują instytucje zarządzające wraz z Ministerstwem oraz Komisją Europejską. Ponadto, wyraził otwartość na propozycje rozwiązań ze strony parterów dotyczące zasad horyzontalnych. Niemniej jednak, poruszanie tematów dot. zasad horyzontalnych w ramach tego podkomitetu całkowicie zdominuje jego agendę.

Pani Justyna Ochędzan poparła opinie przedmówców, że podkomitet powinien zająć się pozostałymi zasadami horyzontalnymi. Nie ma obaw, że ten temat zdominuje ten podkomitet, ponieważ ma on także inne ważne kwestie do omówienia: budowanie potencjału partnerów, ryczałty w KM itd. Podkomitet powinien być gremium opiniotwórczym - odpowiadającym na pytania i kwestie problematyczne związane z zasadami horyzontalnymi. Należy skorzystać z potencjału dotąd wypracowanego przez podkomitet.

Pan Rafał Dymek podkreślił, że nie chciałby zdominowania dyskusji na podkomitecie przez tematy związane z zasadami horyzontalnymi. Jednocześnie zauważył, że powołanie nowego podkomitetu (wraz z opracowaniem jego regulaminu, prezydium etc.) zajmie kilka miesięcy. Ten czas należałoby wykorzystać i rozpocząć merytoryczną pracę w ramach np. grupy roboczej podkomitetu. Należy w ogóle rozpocząć pracę nad tą kwestią. Jeśli temat będzie dominował prace podkomitetu to wówczas należałoby się zastanowić nad nowym gremium. Pan Rafał Dymek zaapelował do prezydium podkomitetu o próbę wypracowania konsensusu w tej sprawie.

Pan Sławomir Wittkowicz podkreślił, że zadania podkomitetu zostały określone w decyzji ministra. Dopóki decyzja ministra nie zostanie zmieniona – dyskusja na ten temat na łamach podkomitetu jest

wyłącznie hipotetyczna. Zaproponował, by przedyskutować ten temat na prezydium podkomitetu. Zdaniem Pana Sławomira Wittkowicza strona społeczna długo walczyła o powołanie podkomitetu ds. zasady partnerstwa dlatego najlepszym rozwiązaniem byłoby powołanie odrębnego podkomitetu ds. zasad horyzontalnych.

Pan Przemysław Żydok zaproponował przegłosowanie uchwały, która zarekomenduje ministrowi funduszy i polityki regionalnej zmianę decyzji powołującej podkomitet w zakresie włączenia do jego zadań pozostałych zasad horyzontalnych. Stwierdził, że obecnie nie można zgłosić żadnego naruszenia zasad horyzontalnych ponieważ nie zostały one w żaden sposób zoperacjonalizowane. Pan Przemysław Żydok zaproponował, aby praca nad zasadami horyzontalnymi odbywała się tak jak z zasadą dostępności na początku okresu programowania 2014-2020, kiedy ministerstwo rozpoczęło opracowywanie procedur i wytycznych wspólnie z partnerami spoza administracji.

Pani Agnieszka Zych, reprezentująca Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego stwierdziła, że zasady horyzontalne - KPP, DNSH, KPON zdominują pracę w podkomitecie ze względu na ich wielowątkowy charakter. Wypracowanie jakichkolwiek rekomendacji/wytycznych w zakresie zasad horyzontalnych zajmie bardzo dużo czasu. Przykładem jest wypracowanie rozwiązań w zakresie zasady równości kobiet i mężczyzn, które zajęło lata. Pani Agnieszka Zych zaproponowała, aby wykorzystać dotychczas powołane grupy i gremia aby dyskutować kwestie związane z zasadami horyzontalnymi.

Pan Maciej Kania poparł głos przedmówczyni i przyznał, że sprawa zostanie omówiona na najbliższym posiedzeniu prezydium.

Pani Justyna Ochędzan stwierdziła, że dyskusja dotyczy powołania grupy roboczej w ramach podkomitetu. Strona partnerów zdaje sobie sprawę z istnienia grup, które zajmują się już tymi sprawami – tj. grupa robocza koordynatorów KPP w IZ. Niemniej jednak strona partnerów spoza administracji nie wchodzi w skład tej grupy, dlatego też organizacje pozarządowe czują niedosyt w zakresie współpracy z administracją w tym zakresie.

Pani Justyna Nakielska zaproponowała utworzenie tymczasowej grupy roboczej, aby nie zdominować prac podkomitetu tematem zasad horyzontalnych. Dodała, że gremium zajmujące się zasadami horyzontalnymi powinno pracować przez całą perspektywę. Celem wszystkich interesariuszy jest to aby wypracować spójne podejście do stosowania zasad horyzontalnych aby uniknąć ewentualnej niekwalifikowalności wydatków.

Pani Anna Mickiewicz poinformowała zgromadzonych, że ogłoszono konkurs na poradnik dotyczący przestrzegania zasad horyzontalnych. Każde forum, które będzie zajmowało się zasadami

horyzontalnymi będzie bardzo istotne oraz będzie platformą dialogu. Najważniejsza będzie jakość wypracowanych rozwiązań przez takie forum, które będzie mogło być stosowane przez cały okres programowania. Jego najważniejszą cechą powinno być dostosowanie do systemu wdrażania każdego programu. Ponadto, Pani Anna Mickiewicz podkreśliła, że takie forum jak podkomitet czy grupa robocza nie będzie mogła tworzyć zbioru zasad czy wytycznych, które będzie obowiązywać wszystkie instytucje zarządzające. Wytyczne są wydawane przez ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego na mocy ustawy wdrożeniowej. Komitety Monitorujące zatwierdzają kryteria wyboru projektów. Natomiast, podkomitet lub grupa robocza nie mają takich uprawnień. Należy kierować się systemem narzędzi formalno-prawnych jakimi dysponujemy w systemie funduszy UE. Nie zmienia to jednak faktu, że rozwiązania lub rekomendacje wypracowane przez podkomitet lub grupę roboczą byłyby bardzo pomocne dla instytucji zarządzających.

Pan Przemysław Żydok podkreślił, że wspomniany przez Panią Annę Mickiewicz poradnik, będzie zawierał tylko ogólne informacje i będzie miał zastosowanie jedynie dla programu FERS. Zadaniem Pana Przemysława Żydoka operacjonalizacja zasad horyzontalnych powinna odbywać się poprzez wprowadzenia odpowiednich zapisów do wytycznych ds. zasad równościowych. Podobna sytuacja miała miejsce w 2013 r. Wówczas zasada dostępności była opisana w Umowie Partnerstwa zaledwie jednym zdaniem. Następnie ministerstwo we współpracy ze stroną pozarządową przygotowało materiał/dokument operacjonalizujący tę zasadę.

Pan Zygmunt Mierzejewski stwierdził, że zgłaszane obawy się potwierdzają – temat zasad horyzontalnych zdominował dyskusję na tym posiedzeniu. Możliwe, że kolejne posiedzenia też będą skupione wyłączenie na tym temacie. Pan Zygmunt Mierzejewski zadeklarował, że strona partnerów społecznych przedyskutuje wewnętrznie możliwość zwrócenia się bezpośrednio do ministra funduszy i polityki regionalnej z apelem o powołanie nowego podkomitetu zajmującego się tylko tymi tematami.

Pani Ewa Kulik-Bielińska zaproponowała dwa rozwiązania tej sytuacji – pierwsza z nich to konsensus w ramach podkomitetu nt. rozszerzenia jego zadań o zasady horyzontalne bądź utworzenie grupy roboczej w ramach podkomitetu. Drugim rozwiązaniem jest powołanie grupy zadaniowej w ramach KUP dla zainteresowanych członków komitetu oraz ekspertów. Ponadto, Pani Ewa Kulik-Bielińska zaproponowała organizację spotkania koordynatorów ds. KPP w IZ z przedstawicielami środowiska organizacji pozarządowych w celu przedyskutowania problemów i rozwiązań w zakresie KPP.

Pan Sławomir Wittkowicz stwierdził, że zgodnie z przyjętym regulaminem posiedzenia są prowadzone na podstawie przyjętego porządku obrad, w którym nie uwzględniono zasad horyzontalnych. Ponadto regulamin podkomitetu nie odnosi się do tworzenia grup roboczych.

Pani Ewa Kulik-Bielińska zauważyła, kwestie związane z zasadami horyzontalnym zostały zgłoszone do sekretariatu podkomitetu do omówienia podczas tzw. spraw różnych. Ponadto, regulamin podkomitetu nie zabrania tworzenia grup roboczych.

Pan Przemysław Żydok dodał, że prowadzona dyskusja mieści się w ramach realizacji zasady partnerstwa i on sam skłania się ku stworzeniu grupy zadaniowej w ramach KUP. Ponadto, Pan Przemysław Żydok zadał pytanie czy ministerstwo popiera postulat zmiany wytycznych, uwzględniając w nich kwestie związane z zasadami horyzontalnymi.

Pani Anna Mickiewicz podsumowała, że dyskusja dotyczy poważnych tematów a strona partnerów oczekuje decyzji ad hoc. W sprawach istotnych (np. stworzenie lub aktualizacja wytycznych) musi zostać wystosowany wniosek formalny, na który zostanie udzielona oficjalna odpowiedź. Proces tworzenia wytycznych trwa kilka lat. Dokumenty, które nie są wytycznymi (np. poradniki, rekomendacje) są również ważne i IZ FERS korzysta z tych zasobów.

Pan Rafał Dymek podkreślił, że poruszenie tematu zasad horyzontalnych wynika z samej dyskusji nad regulaminem. Dodał, iż należy zaufać prezydium i pozwolić temu gremium na przedstawienie propozycji rozwiązania tej kwestii.

Pani Justyna Nakielska zasugerowała ostudzenie nastrojów i przeniesienie dyskusji na posiedzenie prezydium. Dodała, że być może grupa robocza w ramach KUP będzie uznana za najbardziej adekwatne forum. Możliwe, że takie rozwiązanie pomogłoby osiągnąć konsensus. Pani Justyna Nakielska poprosiła przedstawicieli ministerstwa o przekazanie dotychczasowych efektów współpracy z koordynatorami i koordynatorkami ds. KPP oraz stwierdziła, że potrzebne są wytyczne dotyczące wdrażania KPP.

Pan Przemysław Żydok odniósł się do kwestii tworzenia poradnika. Zauważył, że najpierw powinny powstać ogólne ramy prawne, np. wytyczne. Dopiero na bazie wytycznych powinny powstać poradniki przygotowywane dla IZ. Dobrym rozwiązaniem byłoby stworzenie grupy zadaniowej przy KUP z udziałem wszystkich stron, która wypracuje ramy prawne, a następnie IZ stworzą materiały uzupełniające dla funduszy i programów.

## **7. Podsumowanie i zakończenie spotkania**

Podczas podsumowania, Pani Ewa Kulik-Bielińska zadeklarowała przeprowadzenie dyskusji nt. możliwości powołania grupy zadaniowej ds. zasad horyzontalnych w ramach KUP podczas najbliższego posiedzenia prezydium podkomitetu. Ponadto, zaproponowała zorganizowanie

konferencji/seminarium, w którym wzięliby udział wszyscy chętni interesariusze – m.in. przedstawiciele instytucji zarządzających, strony pozarządowej, Rzecznika Funduszy Europejskich oraz Komisji Europejskiej. Celem takiego seminarium byłaby wymiana doświadczeń i wiedzy nt. zasad horyzontalnych oraz wypracowanie wspólnego planu pracy nad operacjonalizacją tych zasad (poprzez np. rekomendacje lub wytyczne).

Pani Ewa Kulik-Bielińska zakończyła I posiedzenie Podkomitetu ds. rozwoju partnerstwa na lata 2021-2027.

.....

Ewa Kulik-Bielińska  
Przewodnicząca  
Podkomitetu ds. rozwoju partnerstwa na lata 21-27